

Plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling

Lackarebäcksskolan
Läsåret 2020/2021

Introduktion

Omfattning

Planen omfattar Lackarebäcksskolans grundskola F-6 samt fritidshemmen under läsåret 20/21.

Ansvar

Rektor och biträdande rektorer ansvarar för att planen implementeras hos elever, vårdnadshavare och personal samt att den utvärderas och att en ny plan upprättas varje år. När planen är fastställd utarbetar kurator på skolan en elevversion för att underlätta arbetet med planen i klasserna.

Delaktighet

Eleverna genomför en skolgemensam enkät kring trivsel, trygghet och studiero. Pedagoger tar del av enkätresultatet, för samtal på APT om vilka främjande och åtgärdande insatser som krävs. Sedan diskuteras och beslutas skolgemensamma insatser/åtgärder.

I elevrådet förs ett kontinuerligt arbete där frågor om trivsel, trygghet och studiero regelbundet lyfts och aktualiseras.

Eleverna utvärderar under april/maj läsårets plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Vårdnadshavarna har tillgång till planen via Unikum. På föräldramöten och i forum för samråd finns möjlighet att diskutera hur vårdnadshavarna kan förstärka skolans arbete för trivsel, trygghet och studiero.

Personalen gör i slutet av läsåret en utvärdering av årets insatser utifrån planen. Kurator tillsammans med personal och elevhälsoteamet (EHT) gör en analys av vårens enkätsvar och utvärderingen från personal och elever. Utifrån denna analys görs utkastet till kommande läsårs plan, vilken presenteras på en studiedag i augusti. Personalen arbetar på studiedagen tillsammans fram främjande och förebyggande insatser mot de prioriterade målen.

Definitioner

Trakasserier - När någons värdighet kränks och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna som följer i rubriken, Diskrimineringsgrunder.

Kränkande behandling – Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet men som inte är kopplat till någon av diskrimineringsgrunderna. Exempel på kränkande behandling kan vara: elaka kommentarer på mejl, sms eller på sociala medier, nedsättande ord, ryktesspridning, förlöjligande kommentarer eller gester, att bli retad för något eller att inte få vara med andra barn. Våld, som slag, sparkar, knuffar och hot är också kränkningar.

Diskriminering – Innebär att någon missgynnas, direkt eller indirekt, av skäl som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. I verksamheterna är det huvudmannen eller personalen som kan göra sig skyldig till diskriminering. Barn och elever kan inte diskriminera varandra i juridisk bemärkelse.

Källa: Allmänna råd – Diskrimineringsombudsmannen, do.se och Skolinspektionen.

Diskrimineringsgrunder

Skolor skall arbeta för elevers lika rättigheter och möjligheter och förebygga diskriminering. Som en grund för att förstå planen, följer först de diskrimineringsgrunder som arbetet vilar på. En negativ handling räknas som diskriminering eller trakasseri om det finns en koppling till någon av de diskrimineringsgrunder som skyddas i lag. De diskrimineringsgrunder som skyddas i lag är:

- Kön
- Könsoverskridande identitet eller uttryck
- Etnisk tillhörighet
- Religion eller annan trosuppfattning
- Funktionsnedsättning
- Sexuell läggning
- Ålder

Dessa är tydligt definierade i diskrimineringslagen och vilar på FN-konventionen om de mänskliga rättigheterna och barnkonventionen samt EU-direktiv.

Källa: Diskrimineringsombudsmannen, do.se

Utvärdering av föregående läsårs insatser (19/20)

Främjande insatser

Planen mot diskriminering och kränkande behandling har presenterats på APT och i klasserna, det önskas mer fokus på det konkreta arbete (när något händer). En kortare och lättare elevversion av planen har varit positivt för samtal i klasserna. Att rastvärdarna bär väst har ökat tydligheten för eleverna men de måste finnas tillgängliga för alla och önskvärt vore att några märks vikarie. Det är god uppslutning på rastaktiviteterna där trivselledarna håller i aktiviteten. Det är välorganiserat och uppskattat och ett sätt för eleverna att umgås åldersintegrerat. Flest elever från lågstadiet är med på lekarna och de yngre önskar även att trivselledarna besöker klasserna för att presentera sig och lekarna, det kan öka deltagandet. Personalen uttrycker att klassråden på skolan fungerar bäst när de fått uppgifter från elevrådet att arbeta med eller diskutera.

Sociogram görs sällan och pedagogerna efterfrågar när och hur det ska arbeta med detta, syftet behöver förtydligas. Skolan har gemensamma aktivitetsdagar och de upplevs som positiva inslag av personalen, god stämning och de stärker gemenskapen, VI-känslan. Det är viktigt att all personal är med och bidrar. Personalen saknar struktur och rutiner för att arbeta över årskurserna. Vissa delar har fallit i omstruktureringen på grund av Covid-19. Fritids önskar mer av detta arbete och många upplever att det vore positivt att arbeta över årskurserna. Arbetet med skolans årshjul för värdegrundsarbete stannade under våren upp på grund av Covid-19 och de insatser som behövdes göras i och med världsläget, personalen upplever att det behövs en omstart då det är ett bra och värdefullt arbete. Skolan behöver jobba med strukturerna och förväntningarna på pedagogerna, det har i uppstarten av detta arbete upplevts lite spretigt och några funderar över om det är nödvändigt med detta arbete utöver det värdegrundsarbete som redan genomförs av pedagogerna. Några upplever det ändå positivt med gemensamma temaområden.

Förebyggande insatser

Personal för F-6, den särskilda undervisningsgruppen och fritids har alla aktivt jobbat med begrepp för ökat förståelse, samtalat dagligen om trygghet och studiero för att öka möjligheterna till detta. De har arbetat med strukturer i klassrummen och i fritidslokalerna, ljudnivåer, instruktioner för rastvärdarna, bildstöd med genomgång av logoped och speciallärare, relationer till eleverna. Det som vi måste fortsätta arbeta med är att förtydliga innebörden av begrepp vi i skolan använder, hjälpas åt att hålla ordning i vår skola och försöka skapa ett rastvärdsschema som innehåller luft för att vara delaktiga i att lösa konflikter som sker på rasterna.

Utvärdering elever

De flesta elever på skolan vet att skolan har en likabehandlingsplan mot diskriminering och kränkande behandling. Många elever säger att de pratat om planen i klassen, någon klass har inte pratat alls medan i några klasser vet många om att de pratat om den men några känner inte till det. Några elever och klasser uppger att de inte vet vad planen handlar om men alla elever vet vad de ska göra om någon är elak eller om de upplever sig kränkta. En summering utifrån eleverna svar är att vi borde prata oftare om planen i klasserna för att hålla den vid liv under hela läsåret.

Främjande insatser

Ett främjande arbete genomförs av skolans personal, oavsett om det finns något aktuellt problem på skolan eller inte. Detta arbete riktar sig till elever inom samtliga verksamheter.

Mål

- Alla som arbetar på Lackarebäcksskolan ska ha kännedom om skolans plan för likabehandling, mot diskriminering och kränkande behandling och i sitt vardagliga arbete utgå från ett demokratiskt och medvetet förhållningssätt.
- Alla elever i förskoleklass, grundskola och fritidshem ska känna till de rutiner som finns för hur man gör om man är utsatt för diskriminering eller kränkande behandling, eller om man ser någon annan utsättas.
- Skolan ska arbeta för att alla elever ska trivas under skoldagen och på fritidshemmet samt att de utvecklar goda kamratrelationer.
- Skolan ska arbeta för att eleverna ska känna trygghet under hela skoldagen och på fritidshemmet.

Insatser för att nå målen

Insatserna utvärderas i samband med att nästa års plan upprättas.

- Planen mot diskriminering presenteras på en arbetsplatsträff för skolans personal. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Pedagogerna går igenom planen och rutinerna med eleverna i klassrummet. (Ansvarig: Pedagog i klassen)

- Skolan har rastvärdar med väst ute på skolgården under raster och utevistelse. (Ansvarig: Rektor och biträdande rektor)
- Skolan har elever som är trivselledare på raster, de tar hand om rastaktiviteter tillsammans med vuxna. (Ansvarig: Vuxna ansvariga för trivselledare)
- På Lackarebäcksskolan finns klassråd och elevråd där eleverna får vara med och påverka skolan i frågor som rör dem, bland annat ta fram skolans ordningsregler. (Ansvarig: Vuxna i elevrådet)
- Sociogram genomförs i klasserna under oktober och februari. (Ansvarig: Pedagog i klassen)
- Skolan arbetar med gemensamma aktivitetsdagar som vandring, friluftsdagar och 6:ornas dag. (Ansvarig: Klasslärare och lärare i idrott och hälsa)
- Skolan implementerar under läsåret ett årshjul för värdegrundsarbetet där olika veckor under läsåret får olika fokusområden. (Ansvarig: Elevhälsoteamet)

Kartläggning – för att identifiera risker

Metoder för kartläggning

- Elevenkäter
- Göteborgsregionens skolenkät i åk 5
- Trygghetsvandring
- Synpunkter från samråd med vårdnadshavare
- Synpunkter från elevråd
- Synpunkter från personalen
- Frågor som lyfts under året i elevhälsoteam och utifrån skolsköterskans hälsosamtal

Resultat och analys

I årets trivselenkät får eleverna svara på frågor med fyra svarsalternativ där vi valt att analysera två av svarsalternativ som positiva samt två av svarsalternativa som negativa och redovisa dem ihop. Siffrorna har avrundats till närmsta heltal för enklare översikt.

Årets trivselenkät visar att 96 % av eleverna på lågstadiet trivs och 97 % känner sig trygga i skolan, på mellanstadiet trivs 98 % av eleverna i skolan och 97 % känner sig trygga i skolan. I sina klasser trivs 96 % av lågstadiets elever och 99 % av mellanstadiets elever. 99 % av eleverna på mellanstadiet känner sig trygga i sin klass och på mellanstadiet är det 99 %. Det är även en mycket stor del som har kompisar i skolan och på fritids. 96 % av eleverna trivs på fritids.

På skolan uppger en stor del av eleverna att vi respekterar varandra och är snälla mot varandra i klasserna och även på fritids uppger en stor del att man är snälla mot varandra. Eleverna uppger att det finns vuxna att prata med och som hjälper till att lösa konflikter, de vuxna behandlar även tjejer och killar lika på skolan, dessa resultat ser vi även på fritids enkätsvar. Skolan får ett bättre resultat när eleverna uppger om någon skriver taskiga saker på sms eller över internet till skillnad mot förra årets

enkät, 97 % uppger att detta aldrig eller sällan händer och även frågan om någon blivit illa behandlat på grund av sin sexuella läggning där svaret nu är 100 % nej. Skolan behåller även 100 % nej på om någon blivit illa behandlad på grund av sin religion.

Även i den regiongemensamma elevenkäten visa Lackarebäckskolan på fina resultat när det gäller trygghet och studiero och ligger där bättre till än både Mölndal i helhet och hela regionen, detta ser vi som ett led i arbetet vi gjort de senaste två läsåren med fokus på just trygghet och arbetsro.

När svaren analyserades kunde vi urskilja två områden som vi vill fokusera lite extra på för att höja resultaten till nästa år. Det område som berör hela skolan är om vi använder ett trevligt språk och vi gör detta till ett övergripande arbete för hela skolan. På mellanstadiet och fritids vill vi även fokusera kring hur vi betar oss mot varandra.

I trygghetsvandringen uppger fler att det inte finns något ställe/område som de inte trivs på, de trivs på hela skolan. Ställen och områden som flera nämnt att de inte trivs på är samma ställen där de uppger att de trivs, de populäraste områden exempelvis fotbollsplanen, skogen, skolgården, korridorerna, klätterställningen och bamba. De områden som sticker ut är toaletterna för att de upplevs ofräscha, andras klassrum för att eleverna inte känner till de klassrummen eller reglerna som gäller, bamba för att ljudnivån blir hög och de vill ha godare mat, träslöjden för att man kan skada sig där. Många vill vara i skogen och på fotbollsplanen på rasten men önskar även fler vuxna på dessa ställen, då man kan skada sig, få en boll på sig och då elever leker krig i skogen. Andras korridorer är främmande platser för många och det gäller både de yngre och äldre, där de helst är i sina egna korridorer och där trivs de riktigt bra. På fritids uppger några elever att otrygga platser är skogen, lilla rummet, banankullen, under trappan och när man är själv men de flesta uppger att det inte finns någon otrygg plats på fritids.

Förebyggande insatser

Vi har genom kartläggningens olika metoder identifierat språket som ett utvecklingsområde på skolan. På mellanstadiet och på fritids fokuserar vi även på beteende mot varandra. De arbeten som görs utifrån dessa områden ser vi kommer gynna skolan i sin helhet.

Mål

- Att vi alla ska bemöta varandra med ett trevligt språk.
- Att vi alla ska bemöta varandra med ett schyst beteende.

Insatser för att nå målen

Åk F-3

- Personalen kommer under läsårets APT att arbeta med begreppen trevligt språk och schysst beteende. Dels för att klargöra och analysera begreppen men också vidare kartlägga behoven som finns på skolan. Detta för att insatserna ska ge det resultat vi önskar. (Ansvarig: Rektor och skolkurator)
- När arbetet kring begrepp och kartläggning är gjord kommer klassläraren att arbeta kring begreppen i sin klass. Detta för att klargöra och belysa vilket språk och beteende som är önskvärt på skolan. (Ansvarig: Klasslärare)

- Skolans ordnings- och trivselregler förankras och förtydligas hos personalen (Ansvarig: Skolkurator och skolpsykolog)
- Skolans ordnings- och trivselregler ska förankras och förtydligas i varje klass och konsekvenstrappan ska gås igenom. (Ansvarig: Klasslärare)
- Klasserna titta på serierna ”Ugglan och kompisproblemet” och ”Vara vänner” på UR play och för diskussioner kring avsnitten de ser, till ”Vara vänner” finns lärarhandledning att ta hjälp av. (Ansvarig: Klasslärare)
- Pedagogerna genomför ett dagligt arbete där otrevligt språk och oschysst beteende fångas upp, detta genom att diskutera, markera, uppmärksamma goda exempel och själva föregå med ett gott exempel. Detta kan även göras genom att använda sig av rollspel, dramatiseringar, sketcher och kompisamtal. (Ansvarig: All personal)

Åk 4-6

- Personalen kommer under läsårets APT att arbeta med begreppen trevligt språk och schysst beteende. Dels för att klargöra och analysera begreppen men också vidare kartlägga behoven som finns på skolan. Detta för att insatserna ska ge det resultat vi önskar. (Ansvarig: Rektor och skolkurator)
- När arbetet kring begrepp och kartläggning är gjord kommer klassläraren att arbeta kring begreppen i sin klass. Detta för att klargöra och belysa vilket språk och beteende som är önskvärt på skolan. (Ansvarig: Klasslärare)
- Skolans ordnings- och trivselregler förankras och förtydligas hos personalen (Ansvarig: Skolkurator och skolpsykolog)
- Skolans ordnings- och trivselregler ska förankras och förtydligas i varje klass och konsekvenstrappan ska gås igenom. (Ansvarig: Klasslärare)
- Klasserna titta på serierna ”Berätta för mig” och ”Lik meg” på UR play och för diskussioner kring avsnitten de ser, till ”Berätta för mig” finns lärarhandledning att ta hjälp av. (Ansvarig: Klasslärare)
- Pedagogerna genomför ett dagligt arbete där dåligt språkbruk och oschysst beteende fångas upp, detta genom att diskutera, markera, uppmärksamma goda exempel och själva föregå med ett gott exempel. Detta kan även göras genom att använda sig av rollspel, dramatiseringar, sketcher och kompisamtal. (Ansvarig: All personal)

Fritids

- Personalen kommer under läsårets APT att arbeta med begreppen trevligt språk och schysst beteende. Dels för att klargöra och analysera begreppen men också vidare kartlägga behoven som finns på skolan. Detta för att insatserna ska ge det resultat vi önskar. (Ansvarig: Rektor och skolkurator)

- När arbetet kring begrepp och kartläggning är gjord kommer fritidspersonalen att arbeta kring begreppen med sin grupp. Detta för att klargöra och belysa vilket språk och beteende som är önskvärt på skolan. (Ansvarig: Personal på fritids)
- Skolans ordnings- och trivselregler förankras och förtydligas hos personalen (Ansvarig: Skolkurator och skolpsykolog)
- Fritidsgrupperna F-3 har möjlighet att titta på serierna ”Ugglan och kompisproblemet” och ”Vara vänner” på UR play och fritids för 4-6 har möjlighet att titta på ”Berätta för mig” och ”Lik meg”. Här kan eleverna berätta hur diskussionerna gått just sin klass när de såg serierna tillsammans i klasserna och på så sätt dela med sig och fortsätta diskussionerna. (Ansvarig: Personal på fritids)
- Pedagogerna genomför ett dagligt arbete där dåligt språkbruk och oschysst beteende fångas upp, detta genom att diskutera, markera, uppmärksamma goda exempel och själva föregå med ett gott exempel. Detta kan även göras genom att använda sig av rollspel, dramatiseringar, sketcher och kompisamtal. (Ansvarig: All personal)

Rutiner och åtgärder vid diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Rutin för att utreda och åtgärda kränkning elev – elev

På Lackarebäcksskolan ska varje anställd som blir vittne till eller får kännedom om att en elev upplever sig kränkt reagera och agera enligt nedan:

- Personal som blir vittne till eller får kännedom om kränkande behandling ingriper genom att omedelbart avbryta handlingen, oavsett vilken personalgrupp de tillhör. (Vårdnadshavare som uppmärksammat att dennes barn upplever sig kränkt i skolan vänder sig till skolans personal, i första hand klassläraren eller fritidspersonal.)
- Personal som fått kännedom om kränkande behandling meddelar rektor samma dag.
- Rektor eller biträdande rektor ska inom en vecka anmäla detta till huvudmannen.
- Samtal med de berörda eleverna för att få en bild av situationen och hitta lösningar för att stoppa och förhindra att kränkningen fortsätter. Viktigt med information till klasslärare och arbetslag.
- Kommunicera med vårdnadshavare samma dag. Om vårdnadshavarna inte är samboende kontaktas båda vårdnadshavarna.
- Meddela eleven att en uppföljning kommer göras efter ca en vecka beroende på ärende och att även fler uppföljningar kan komma för att försäkra sig om att kränkningen upphört.

- Digital dokumentation görs av personal och rektor (se Rutin för dokumentation vid kränkningar nedan)
- Personal kan ta hjälp av EHT om kränkningen inte upphör, i första hand via rektor och/eller kurator. EHT kan även bistå vid allvarliga kränkningar och kan besluta om vidare insatser.
- Om problemet kvarstår håller rektor samt (delar av) EHT möte med vårdnadshavarna.
- Kurator finns även som stöd för personal vid samtal med elever, det kan handla om tips, råd och diskussion för att få till ett bra samtal kring kränkningen.
- Rektor ansvarar för om ytterligare åtgärder behöver vidtas.
- Återkoppling sker till berörda elever, personal och vårdnadshavare.

Rutin för dokumentation vid kränkningar

Lackarebäcksskolan följer Mölndal stads rutiner för diarieföring och anmälan till rektor om utredning av kränkande behandling av elev/elev.

- Blankett Anmälan till rektor/biträdande rektor vid kränkande behandling eller trakasserier fylls i och lämnas till rektor eller biträdande rektor
- En anmälan görs till rektor eller biträdande rektor vid kännedom om att en elev upplever sig kränkt. Om två elever upplever sig kränkta görs två anmälningar.
- Blankett Dokumentation av samtal med berörda/inblandade vid kränkande behandling eller trakasserier används för att dokumentera händelsen.
- Sidan 1-2 av blankett Utredning av kränkande behandling eller trakasserier mellan elever fylls i av personal som genomför utredningen, lämnas till rektor/biträdande rektor som fyller i sida 3-4.
- Rektor eller biträdande rektor fyller i blankett Åtgärdsplan vid kränkande behandling eller trakasserier om åtgärder behöver vidtas.
- Ingen värdering görs i samband med anmälan. Fokus för lagstiftningen är att utreda om en elev eventuellt blivit utsatt för kränkning, inte anmäla elev som eventuellt utsatt en annan elev.
- Handlingen diarieförs och förvaras i elevens akt.

Rutin vid kränkning personal - elev

- Personal som blir vittne till eller får kännedom om att en elev känner sig kränkt av en vuxen ska samma dag informera rektor eller biträdande rektor.
- Rektor eller biträdande rektor ska inom en vecka anmäla detta till huvudmannen.

- En utredning inleds av två centrala utredare. De tar inom en vecka kontakt med rektor eller biträdande rektor för att boka intervjuer med de inblandade.
- Beslut om åtgärder vidtas med utredningen som grund.